ZK (1045)

1045

K W E S T J O N A R I U S Z

B. jeńca - internowanego - więźnia - ~~zesłańca~~ - zesłańca w Z.S.R.R.

1. (Imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny): Gomułka Kadmik Kpr. lat 35 rolnik, żonaty. | Gomułka Anna (żona) lat 35. | Gomułka Mirosław lat 19; Stanisław 8 lat - dwaj synowie
2. Data i okoliczności aresztowania: Aun, 10 lutego 1940 r. rano, wpadło do mieszkania dwóch N.K.W.D. Jedna komenda weszła do domu. Przeprowadzono rewizję. Za niedopełnienie o rozkazie przymusowego przesiedlenia. Odbyła się pakowania rzeczy byłem ściśle strzeżony.
3. Nazwa Obozu (więzienia, miejsca robót przymusowych) Kołchoz, Raj. Trojek, Obł. Nowosybirsk
4. Opis Obozu (więzienia) - Teren, budynki, warunki mieszkaniowe, hygiena: Posiołek otoczony lasem. Mieszkano w barakach zdrewna. Panowała ciasnota, a na miejscu zadach i brud. Pełny wszystkich pluskwy i pcły. Których nie można było wyżyć.
5. Skład jeńców, więźniów, zesłańców (narodowość, kategoria przestępstw, poziom umysłowy i moralny, wzajemne stosunki etc.): Na posiołku mieszkało 140 osób narodowości Polskiej przyczy zostali wywiezieni za polskość i wrogie nastawienie do zaborców. Poziom umysłowy nagół dobry. Moralność również zadowalniająca - Trzymali się razem starając się podtrzymać i dopomóc jeden drugiemu. Ogólną zgodę naruszył tylko jeden człowiek, nazwisko Płyłek Franciszek, który zajmował się donosicielstwem na rzecz władz sowieckich.
6. Życie w obozie, więzieniu i t.p. (przebieg przeciętnego dnia, warunki pracy, normy, wynagrodzenie, wyżywienie, ubranie, życie koleżeńskie i kulturalne etc.): Dzień roboczy trwał od godz. 7 rano do 5 wieczór z jedną godziną przerwą na obiad. Przerwa również norma wysoka. Praca ciężka nawet dla dorosłego mężczyzny, była zabójcza dla kobiet, dzieci i starców których zmuszano do pracy. (Kładowano drzewo na nagonie) Wynagrodzenie bardzo małe. Nie wystarczające na wyżywienie. Które trudno było dostać. Ubrania wogóle nie można było dostać lub kupić.
7. Stosunek władz NKWD do Polaków (sposób badania, tortury, kary, propaganda komunistyczna, informacje o Polsce etc.): Za uchylanie się do pracy orzekały każdego karę zamknięcia na chleb i wodę do niepalącej komórki; Opóźnienie k zarobku 25 procent na rzecz państwa. Nie sprzedano żywności, zamknięcie do więzienia. Propaganda komunistyczna polegała na wyśmiewaniu Polski i wszystkiego co jest polskie z równoczesnym wychwalaniem ustroju i stosunków sowieckich. Stosowana była na każdym kroku, oficjalnie (mitingi i inne) oraz prywatnie (pogadanki) Starano się wywołać nienawiść przy zgnębieniu nowiada i pisząda że Polski nigdy już nie będzie i wszyscy są skazani na pracę lasu sowietów lub śmierć głodową.
8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność (wymienić nazwiska zmarłych): Na posiołku była felczerka, ale sprawdzi brak środków jak również możności nie można jej było dawać zwolnień od pracy, pomoc lekarska faktycznie nieistniała; Szpital, ale wysłano kogoś, nie dawał żadnej wskazówki życia. Jedyny człowiek którego tam odesłano nazwiskiem Jezralik Jan zmarł (w szpitalu). Na posiołku zmarło siedem osób. Nie które nazwiska pamiętam: Wolerowa, Kaczanowa, Jaulan ... Gomola Alfred (mój syn) ....
9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodziną: Łączność z krajem była lecz bardzo utrudniona
10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do Armii: Dnia 17 września 1941 r. otrzymałem wraz z innymi dokument zwalniający. Jednak w dalszym ciągu zmuszano nas do pracy w warunkach jak poprzednio, nie pozwalając nigdzie odjechać. Dopiero naciskiem internacji Komitetu Polskiego oraz naszych demonstracji pozwolono nam odjechać. Odjazd nastąpił dnia 19 października 1941 r. Jechałem wraz z rodziną do Jamangan. Lecz podrodze skierowano nas do Andrieniski obłaści. Tam przeczekałem w kołchozie Jurum miesiąc czasu. Następnie z rozkazu N.K.W.D. odjechałem do Taszkieckiej Obł. Zostawiwszy rodzinę w kołchozie Telman, po komisji wojskowej odjechałem do armii. Wstąpiłem dnia 6 lutego do 3 D.P. w Sorochowce.